

EWA WANDA MARUSZEWSKA

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

**POLITYKA RACHUNKOWOŚCI CZY ZARZĄDZANIE
ZYSKAMI – ARTYKUŁ DYSKUSYJNY**

Wprowadzenie

Osoby zarządzające podmiotem, w tym zajmujące się rachunkowością, mają do dyspozycji metody, za pomocą których mogą wpływać na ceny rynkowe instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę. Metody te - zastosowane w procesie przygotowywania sprawozdań finansowych - mogą być wykorzystywane do kreowania sytuacji finansowej i wyniku finansowego podmiotu przez jego interesariuszy. Upiększanie sprawozdań finansowych z wykorzystaniem metod rachunkowości zwane jest kreatywną rachunkowością. Podstawową metodą wpływania na obraz sytuacji finansowej i upiększania sprawozdań finansowych jest zarządzanie zyskami (lub wygładzanie zysków). Zarządzanie zyskami nie tylko nie zmniejsza asymetrii informacyjnej, ale przede wszystkim kształtuje pożądaną - z punktu widzenia osób zarządzających przedsiębiorstwem - obraz sytuacji finansowej jednostki, wpływając na decyzje podejmowane przez interesariuszy podmiotu.

Celem artykułu jest wskazanie, że kształtowanie polityki rachunkowości we współczesnych przedsiębiorstwach może w dużej mierze wynikać z potrzeby zarządzania zyskami. Taka sytuacja powoduje, że twórcami polityki rachunkowości wpływającej na obraz jednostki prezentowany w sprawozdaniu finansowym jest zarząd, a nie komórki rachunkowości. Tym samym rachunkowość, która odgrywa rolę informacyjną na potrzeby zarządzania jednostką, przez wybory dokonane w polityce rachunkowości, może również stanowić element zarządzania wynikiem finansowym.

1. Polityka rachunkowości

Służby rachunkowości w określonych obszarach tej dziedziny mają swobodę decydowania o doborze metod. Regulacje prawne nie wymagają, aby w procesie podejmowania decyzji o wyborze metody uwzględniono aspekt jakości otrzymywanych informacji. Określenie wpływu wybranej metody na sprawozdania finansowe jest wymagane jedynie w przypadkach zmiany polityki rachunkowości¹. Metody te – poprzez umiejętny ich dobór – mogą być wykorzystywane do wpływania na ocenę przez czytelnika sprawozdania sytuacji finansowej jednostki i jej dotychczasowych wyników gospodarczych. Metody dozwolone prawem mogą zatem stanowić narzędzie wykorzystywane do świadomego kształtowania wyniku finansowego, majątku, zobowiązań i innych źródeł finansowania, aby zaprezentować optymalny obraz przedsiębiorstwa. Choć sprawozdanie finansowe ma ukazywać jasny i rzetelny obraz sytuacji finansowej jednostki oraz jej wynik finansowy, to nie można wykluczyć, że stanowi również instrument wpływania na interesariuszy. W wielu przypadkach informacje przekazywane interesariuszom w sprawozdaniu finansowym stanowią najważniejszy instrument komunikowania się z nimi i wpływania na ich decyzje. Z tego powodu nie można pod pojęciem polityki rachunkowości rozumieć tylko i wyłącznie wielowariantowości stosowanych rozwiązań księgowych wprost determinujących wielkości wykazane w poszczególnych pozycjach sprawozdania finansowego. Polityka rachunkowości nie może zatem być rozpatrywana wyłącznie przez pryzmat prawa bilansowego, bowiem składa się na nią i o jej rezultatach decyduje wiele innych czynników, np. z zakresu nauk o zarządzaniu, finansów², ekonomii³, a nawet obejmujących psychologiczne aspekty podejmowania decyzji w przedsiębiorstwach⁴. Rachunkowość, jako sztukę kreowania pożądanego obrazu jednostki, należy – jak każdą inną sztukę – rozpatrywać i oceniać w wielu aspektach. Dlatego prowadzenie polityki rachunkowości i ocena tej polityki zależne są także od tego, w jaki sposób osoby prowadzące rachunkowość postrzegają przedsiębiorstwo, którego przygotowują sprawozdanie finansowe.

¹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, DzU z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm. Artykuł 8.

² Pope P.F.: *Bridging the Gap Between Accounting and Finance*. "The British Accounting Review", nr 42, 2010, s. 88 – 102.

³ Ball R.: *What is the Actual Economic Role of Financial Reporting?* Presentation at the Panel on "Big Unanswered Questions in Accounting". 7 lutego 2008. American Accounting Association Annual Meeting, 7/02/2008, Chicago, USA. <http://ssrn.com/abstract=1091538>

⁴ Roslender R., Dillard J.F.: *Reflections on the Interdisciplinary Perspectives on Accounting*. "Critical Perspectives on Accounting", nr 14, 2003, s. 325 – 351.

Choć przedsiębiorstwa powoływane są do życia przez ich właścicieli w celu pomnażania alokowanego w nim kapitału, to często wraz z upływem czasu, jednostki te zaczynają żyć „własnym życiem”, przedkładając cele organizacji nad celami właścicieli. Podejmując decyzje o polityce rachunkowości często uwzględnia się nie potrzeby właścicieli, ale oczekiwania ludzi, którzy tworzą tę organizację. Postrzeganie przedsiębiorstwa jako organizacji, która skupia w sobie cele wielu osób (prawnych i fizycznych) będzie skutkowało podejmowaniem innych decyzji co do obrazu sytuacji finansowej podmiotu prezentowanego w sprawozdaniu finansowym, aniżeli widzenie jednostki jako organizmu powołanego dla realizacji celów właścicieli.

Z tego powodu jasny i rzetelny obraz sytuacji finansowej podmiotu bywa „naznaczony” potrzebami jednej preferowanej grupy interesariuszy. Jednak w praktyce gospodarczej, w większości przypadków, niemożliwe jest przygotowanie sprawozdania finansowego uwzględniającego potrzeby informacyjne wszystkich grup interesariuszy podmiotu. Z tego powodu służby rachunkowości, podejmując decyzję o ujawnianych informacjach i ich prezentacji, decydują o grupie interesariuszy, którzy będą uprzywilejowani w stosunku do pozostałych czytelników sprawozdania finansowego. Dla podjęcia tej decyzji niewystarczająca jest znajomość prawa bilansowego. Rozstrzygnięcie w tym zakresie jest ważną decyzją biznesową, która może rzutować na pozyskiwanie kapitału przez przedsiębiorstwo w warunkach ograniczonych zasobów na rynkach kapitałowych.

Badania z zakresu teorii użyteczności wykorzystywanej w ekonomii, psychologii i filozofii, wykazały⁵, że w procesie podejmowania decyzji o polityce rachunkowości osoby, zajmujące się rachunkowością jednostki, kierują się potrzebami własnymi określanymi nie tylko przez osobiste (egoistyczne) pobudki, ale również definiowane jako cele wynikające z pełnionych funkcji, przydzielonej odpowiedzialności oraz ustalonych priorytetów. Innym czynnikiem brany pod uwagę są potrzeby organizacji, w której pracują. Oba rodzaje potrzeb uwzględnianych w procesie podejmowania decyzji, nie zawsze są zgodne z celami określonymi przez właścicieli podmiotu. Tym samym sprawozdanie finansowe oraz prezentowany w nim obraz sytuacji finansowej podmiotu jest wypadkową nie tylko metod zastosowanych przez służby rachunkowości w ramach polityki rachunkowości, ale to przede wszystkim wynik oddziaływania celów osób zarządzających podmiotem, które zdeterminowały decyzje podejmowane w zakresie ujawnień i prezentacji operacji gospodarczych w sprawozdaniu finansowym. Z wymienionych powodów polityka rachunkowości często realizowana jest głównie przez zarządzanie zyskami. Moż-

⁵ McGee R.W.: *Analyzing Insider Trading from the Perspectives of Utilitarian Ethics and Rights Theory*, “Journal of Business Ethics” 2009, DOI 10.1007/s10551-009-0068-2.

na również zadać pytanie, czy kształtowanie obrazu sytuacji finansowej jednostki w ramach polityki rachunkowości nadal oznacza, że sprawozdanie finansowe prezentuje jasny i rzetelny obraz? Czy nie jest to obraz, który został po części ukształtowany poprzez decyzje zarządcze podjęte w podmiocie? Jeżeli, w rozważaniach uwzględni się także kwestie zachowań ludzi podejmujących decyzje w zakresie ram prawnych rachunkowości, to rozumienie sztuki sprawozdań finansowych tworzonych przez rachunkowość, staje się zagadnieniem interdyscyplinarnym.

2. Zarządzanie zyskami

Współczesne przedsiębiorstwa nie działają w próżni, ale w wieloaspektowym otoczeniu gospodarczym, w którym występują skomplikowane pod względem treści ekonomicznej operacje, często o charakterze międzynarodowym. Powoduje to, że choć na straży rzetelności sprawozdań finansowych stoją nadrzędne zasady rachunkowości, to ich prawidłowa aplikacja do systemu rachunkowości wymaga profesjonalizmu popartego nie tylko gruntowną wiedzą z zakresu regulacji prawnych, ale i praktycznych umiejętności interdyscyplinarnego podejścia do analizy treści ekonomicznej danej operacji gospodarczej. Rachunkowość – tak, jak zarządzanie – jest sztuką praktyczną, co oznacza, że niewystarczająca jest znajomość metod i zasad obowiązujących w jej systemie, ale konieczne jest również mądre działanie stanowiące odpowiedź na problemy praktyki gospodarczej, ograniczenia, ryzyko oraz niepewność z tym związaną.

Pod pojęciem zarządzania rozumie się proces kierowania nie tylko w stosunku do osób, ale i w stosunku do zasobów, nad którymi jednostka sprawuje kontrolę. Zarządzanie występuje na wszystkich szczeblach podejmowania decyzji i cechuje się określaniem celów oraz powodowaniem, aby cele te zostały zrealizowane za pomocą posiadanych zasobów. Zarządzanie zyskami definiuje się natomiast jako bezpośrednie lub pośrednie (z wykorzystaniem metod księgowych) wpływanie na wyniki finansowe (zysk) przedsiębiorstwa często w celu osiągnięcia określonych korzyści⁶. Zarządzanie zyskami wiąże się też ściśle z polityką ujawnień w sprawozdaniach finansowych⁷. Kreowanie pożądanego obrazu może być osiągnięte przez odpowiednie ujawnienia, a do kształtowania pożądanego wielkości zysku można wykorzystać narzędzia tworzenia i rozwiązywania rezerw lub klasyfikacji aktywów i pasywów, albo odraczania w czasie

⁶ Kaplan S.E.: *Ethically Related Judgments by Observers of Earnings Management*, "Journal of Business Ethics", nr 32, 2001, s. 285 – 298.

⁷ Schipper K.: *Commentary on Earnings Management*, "Accounting Horizons", grudzień 1989, s. 91 – 102.

kosztów⁸. Cele, dla których osiągnięcia zarządza się (wygładza) zyskami, mogą dotyczyć zarówno osobistych potrzeb osób zarządzających podmiotem, jak i potrzeb przedsiębiorstwa rozumianego jako organizacja odrębna od jej właścicieli⁹. Zarządzanie to należy rozpatrywać nie tylko w stosunku do sprawozdania za dany okres sprawozdawczy. Badania potwierdzają¹⁰, że kadra zarządzająca w procesie podejmowania decyzji o wpływaniu przez poziom kosztów, przychodów, aktywów i zobowiązań na pożądaną wielkość zysku rozważa zarówno bieżące, jak i prognozowane wyniki finansowe kolejnego roku.

W literaturze przedmiotu wyróżnia się zarówno „dobre” (etyczne) metody zarządzania zyskami, jak i „złe” (nieetyczne) metody zarządzania zyskami¹¹. Nierzadko trudno jednoznacznie, bez dogłębnego zbadania okoliczności, zaklasyfikować zastosowaną metodę upiększenia wyniku finansowego do jednej z tych dwóch grup¹². Stosowanie instrumentów pochodnych dla zminimalizowania istniejącego ryzyka może być przykładem dobrego zarządzania zyskami, natomiast sztuczne przesuwanie kosztów i przychodów pomiędzy okresami sprawozdawczymi lub manipulowanie wysokością odpisów aktualizujących są zaliczane do grupy nieetycznych metod zarządzania zyskami. Niezależnie jednak od etycznej oceny zarządzania zyskami, w większości przypadków zabiegi takie skutkują pogorszeniem jakości informacji dostarczanych interesariuszom przez sprawozdania finansowe¹³.

⁸ Healy P.M., Whalen J.M.: *A Review of the Earnings Management Literature and Its Implications for Standard Setting*, „Accounting Horizons”, 12/1999, s. 265 – 384.

⁹ Dechow P., Ge W., Schrand C.: *Understanding Earnings Quality: A Review of the Proxies, their Determinants and Their Consequences*, „Journal of Accounting and Economics”, nr 50, 2010, s. 344 – 401.

¹⁰ Elgers P.T., Pfeiffer R.J. Jr, Porter S.L.: *Anticipatory Income Smoothing: a Re-examination*, „Journal of Accounting and Economics”, nr 35, 2003, s. 405 – 422.

¹¹ Parfet W.U.: *Accounting Subjectivity and Earnings Management: A Preparer Perspective*, „Accounting Horizons”, nr 14, 2000, s. 481 – 488.

¹² Szerzej o przesłankach zarządzania zyskami patrz m.in.: Kavousy E., Fard H.R.V., Kangarluei S.J., Bayazidi A.: *The Relationship between Ethics Criteria and Earnings Management in Accepted Companies in Teheran Stock Exchange*, „European Journal of social Sciences”, nr 14, 2010, s. 455 – 463.

Indjejikian R., Matejka M.: *CFO Fiduciary Responsibilities and Annual Bonus Incentives*, „Journal of Accounting Review”, nr 47, 2009, s. 1061- 1090.

Dechow P.M., Shakespeare C.: op.cit.

Klein A.: *Audit Committee, Board of Director Characteristic, and Earnings Management*, „Journal of Accounting and Economics”, nr 33, 2002, s. 375 – 400.

¹³ Hanlon M., Maydew E.L., Shevlin T.: *An Unintended Consequence of Book-tax Conformity: A Loss of Earnings Informativeness*, „Journal of Accounting and Economics”, nr 46, 2008, s. 294 – 311.

3. Sporządzanie sprawozdań finansowych

Menedżerowie posiadają najlepszą wiedzę o sytuacji finansowej podmiotu, w tym o jego operacjach gospodarczych, zapotrzebowaniu na kapitał oraz uwarunkowaniach prawno-ekonomicznych, w których jednostka działa. W procesie zarządzania jednostką, na podstawie tej wiedzy, wyznaczają cele działalności i podporządkowują im działania w wielu obszarach funkcjonowania podmiotu. Jednym z istotnych obszarów jest komunikowanie się z rynkiem kapitałowym i interesariuszami podmiotu za pomocą sprawozdań finansowych. Na współczesnych rynkach kapitałowych podstawowym miernikiem działalności podmiotu jest prognozowany lub osiągnięty zysk i dlatego w kształtowaniu obrazu jednostki pierwszorzędne znaczenie w sprawozdaniu finansowym ma wykazana wielkość zysku.

Kształtowanie obrazu sytuacji finansowej jednostki przez politykę rachunkowości, nawet w zakresie poszczególnych grup aktywów lub pasywów, wywiera bezpośredni lub pośredni wpływ na wynik finansowy lub wartość kapitałów własnych, czyli kolejny ważny miernik pomnażania kapitału alokowanego przez właścicieli w jednostce. Zakres pozycji sprawozdania kształtowanych poprzez zarządzanie zyskami zależy nie tylko od wyznaczonych przez zarządzających celów, ale również od innych czynników dotyczących samej jednostki oraz uwarunkowań społeczno-ekonomicznych¹⁴. Niezmiernie ważna jest możliwość wpływania przez właścicieli na politykę operacyjną jednostki i kształtowanie celów strategicznych. Wariant, w którym właściciel ma silną pozycję, a zarząd – słabą, będzie skutkować określeniem innych potrzeb doraźnych osiąganych poprzez politykę rachunkowości niż przypadek, w którym zarząd ma silną pozycję, a właściciele ograniczają swoją rolę do dostarczania kapitału. Również struktura właścicielska lub finansowa może być przyczynkiem do podejmowania decyzji w ramach polityki rachunkowości, które będą służyć prezentacji sytuacji finansowej podmiotu zgodnej z oczekiwaniami kredytodawcy. Potwierdzają to badania porównawcze przeprowadzone we Francji i Kanadzie¹⁵, gdzie występują odmienne struktury finansowania przed-

¹⁴ Goncharov I., Zimmermann J.: *Do Accounting Standards Influence the Level of Earnings Management? Evidence from Germany*. Dostępne na: SSRN: <http://ssrn.com/abstract=386521>. DOI:10.2139/ssrn.386521

Markarian G., Pozza L., Prencipe A.: *Capitalization of R&D Costs and Earnings Management: Evidence from Italian Listed Companies*, "The International Journal of Accounting", nr 43, 2008, s. 246 – 267.

Parfet W.U.: op.cit.

¹⁵ Othman H.B., Zeghal D.: *A Study of Earnings-management Motives in the Anglo-American and Euro-Continental Accounting Models: The Canadian and French Cases*, "The International Journal of Accounting", nr 41, 2006, s. 406 – 435.

siębiorstw. Badane przedsiębiorstwa francuskie finansowały swoją działalność głównie kredytami. Ich sprawozdania finansowe nie zawierały tak szerokich ujawnień w porównaniu ze sprawozdaniami kanadyjskich przedsiębiorstw, które o finansowanie konkurowały na rynku kapitałowym. Zarządzanie zyskami w przedsiębiorstwach francuskich było ukierunkowane na koszty wynikające z zawartych umów kredytowych oraz efektywną stopę opodatkowania, podczas gdy zarządzanie zyskami przedsiębiorstw kanadyjskich odpowiadało na potrzeby dynamicznie zmieniającego się rynku kapitałowego.

Powyższe przykłady potwierdzają, że większość przypadków polityki rachunkowości prowadzonej na potrzeby sporządzania sprawozdań finansowych ściśle jest związana z zarządzaniem jednostką i oznacza *de facto* zarządzanie zyskami. Rzadkością w praktyce gospodarczej będzie stosowanie „czystej” polityki rachunkowości, która pomija wartościowanie dokonywane przez decydentów. Takie rozumienie polityki rachunkowości nie jest sprzeczne z założeniami koncepcyjnymi sporządzania sprawozdań finansowych, które także dopuszczają osądy, szacowanie i wartościowanie. Włączanie wartościowania w procesie opisywania rzeczywistości ekonomicznej operacji gospodarczych, które miały miejsce w jednostce jest nieodzownym elementem rachunkowości, który także jest podnoszony w definicjach zarządzania zyskami¹⁶. Wiedza ekonomiczna jest nieodzowna do profesjonalnego świadczenia usług rachunkowości, które mają na celu odzwierciedlenie ekonomicznej treści operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i sprawozdaniach finansowych. Ramy conceptualne uwzględniają różne osądy co potwierdza, że sprawozdanie finansowe jest wypadkową konfliktów interesów i różnych celów występujących w przedsiębiorstwie. Interesariusze czytający sprawozdanie finansowe mają różne potrzeby informacyjne, ponieważ różne są ich interesy. Dodatkowo, ich interesy nie muszą być zgodne z interesami podmiotu ani osób nim zarządzających, które także w procesie zarządzania zyskami mogą dążyć do osiągnięcia swoich celów. Wykorzystywanie pełnych informacji o działalności podmiotu, którymi dysponują zarządzający jednostką, do wpływania na czytelników sprawozdań pogłębia asymetrię informacyjną oraz oznacza wykorzystywanie słabszej pozycji interesariuszy zależnych od danych dostarczanych im przez zarządzających.

Uwagi końcowe

Polityki rachunkowości nie można postrzegać wyłącznie przez pryzmat metod rachunkowych zastosowanych do kreowania określonego obrazu sytuacji finansowej jednostki. Równie ważne są motywy, którymi kierują się osoby podejmujące decyzje w przedsiębiorstwie. Wykorzystanie polityki rachunko-

¹⁶ Healy P.M., Waahlen J.M.: op.cit.

wości do osiągnięcia celów określonych przez zarządzających podmiotem, które służą nie tylko wpływaniu na odbiorców, ale i innym celom (wynikającym z rozumienia przedsiębiorstwa jako organizacji skupiającej cele różnych osób i podmiotów) oznacza wkroczenie w zakres zarządzania zyskami. Cele te (np. potwierdzenie prognozowanej rentowności sprzedaży, osiągnięcie założonego poziomu zysków lub osobiste potrzeby członków zarządu) wpływają na dobór metod wykorzystywanych w polityce rachunkowości. Czy takie postępowanie oznacza politykę, czy zarządzanie? Termin polityka rachunkowości obejmuje określony „zakres czynności normalizujących, stojących pomiędzy praktyką a teorią rachunkowości”¹⁷. Polityka rachunkowości służy zatem standaryzacji rachunkowości, która na poziomie jednostki przejawia się przez opracowywanie szczegółowych zasad rachunkowości w tych obszarach, które mogą być w praktyce różne. Współczesne przedsiębiorstwa, które konkurują ze sobą na rynkach kapitałowych, zajmują się jednak przede wszystkim zarządzaniem rachunkowością (w uproszczeniu zarządzaniem zyskami), które należy rozpatrywać szerzej niż tylko przez pryzmat metod rachunkowości zastosowanych do osiągnięcia określonego obrazu sytuacji finansowej jednostki. Rachunkowość jest językiem biznesu, a dla prawidłowego jego zrozumienia konieczna jest nie tylko znajomość słownictwa i reguł gramatycznych, ale również okoliczności w których coś zostało powiedziane. Nie można także pominąć zachowań osób, które podejmują decyzje o przekazywanych informacjach przez sprawozdania finansowe. Sprawozdania te ogłaszane i publikowane są podstawowym produktem rachunkowości i stanowią sposób komunikacji przedsiębiorstwa z jego interesariuszami, bez których poparcia dalsze istnienie podmiotu niejednokrotnie może stać pod znakiem zapytania.

Literatura

- Ball R.: *What is the Actual Economic Role of Financial Reporting?* Presentation at the Panel on “Big Unanswered Questions in Accounting”. 7 lutego 2008. American Accounting Association Annual Meeting, 7/02/2008, Chicago, USA. <http://ssrn.com/abstract=1091538>.
- Dechow P., Ge W., Schrand C.: *Understanding Earnings Quality: A Review of the Proxies, their Determinants and Their Consequences*, “Journal of Accounting and Economics”, nr 50, 2010.
- Elgers P.T., Pfeiffer R.J. Jr, Porter S.L.: *Anticipatory Income Smoothing: a Re-examination*, “Journal of Accounting and Economics”, nr 35, 2003, str. 405 – 422.

¹⁷ Sawicki K.: *Polityka bilansowa i sprawozdawczość finansowa w zarządzaniu firmą*, Wydawnictwo i Doradztwo Ekspert, Wrocław 1996, s. 9.

- Goncharov I., Zimmermann J.: *Do Accounting Standards Influence the Level of Earnings Management? Evidence from Germany*. Dostępne na: SSRN: <http://ssrn.com/abstract=386521>. DOI:10.2139/ssrn.386521.
- Hanlon M., Maydew E.L., Shevlin T.: *An Unintended Consequence of Book-tax Conformity: A Loss of Earnings Informativeness*, "Journal of Accounting and Economics", nr 46, 2008.
- Healy P.M., Waahlen J.M.: *A Review of the Earnings Management Literature and Its Implications for Standards Setting*, "Accounting Horizons", nr 3, 1999.
- Indjejikian R., Matejka M.: *CFO Fiduciary Responsibilities and Annual Bonus Incentives*, „Journal of Accounting Review”, nr 47, 2009.
- Kaplan S.E.: *Ethically Related Judgments by Observers of Earnings Management*, "Journal of Business Ethics", nr 32, 2001.
- Kavousy E., Fard H.R.V., Kangarluei S.J., Bayazidi A.: *The Relationship between Ethics Criteria and Earnings Management in Accepted Companies in Teheran Stock Exchange*, "European Journal of social Sciences", nr 14, 2010.
- Klein A.: *Audit Committee, Board of Director Characteristic, and Earnings Management*, "Journal of Accounting and Economics", nr 33, 2002.
- Markarian G., Pozza L., Principe A.: *Capitalization of R&D Costs and Earnings Management: Evidence from Italian Listed Companies*, "The International Journal of Accounting", nr 43, 2008.
- McGee R.W.: *Analyzing Insider Trading from the Perspectives of Utilitarian Ethics and Rights Theory*, "Journal of Business Ethics" 2009, DOI 10.1007/s10551-009-0068-2.
- Othman H.B., Zeghal D.: *A Study of Earnings-management Motives in the Anglo-American and Euro-Continental Accounting Models: The Canadian and French Cases*, "The International Journal of Accounting", nr 41, 2006.
- Parfet W.U.: *Accounting Subjectivity and Earnings Management: A Preparer Perspective*, "Accounting Horizons", nr 14, 2000.
- Pope P.F.: *Bridging the Gap Between Accounting and Finance*, "The British Accounting Review", nr 42, 2010.
- Roslender R., Dillard J.F.: *Reflections on the Interdisciplinary Perspectives on Accounting*, "Critical Perspectives on Accounting", nr 14, 2003.
- Sawicki K.: *Polityka bilansowa i sprawozdawczość finansowa w zarządzaniu firmą*, Wydawnictwo i Doradztwo Ekspert, Wrocław 1996.
- Schipper K.: *Commentary on Earnings Management*, "Accounting Horizons", grudzień 1989.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, DzU z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.

dr Ewa Wanda Maruszewska
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Katedra Rachunkowości
Ul. 1 Maja 50, 40-287 Katowice,
ewa.maruszewska@ue.katowice.pl

ACCOUNTING POLICY OF EARNINGS MANAGEMENT – A DISCUSSION**Summary**

The management of an entity (including accounting employees) has an ability to use methods, that may influence the presentation of financial position and enterprise's earnings. Primary method of financial statements' window-dressing is earnings' management (also called as smoothing earnings). Earnings' management is aimed at influencing decision making process made by stakeholders. It does not reduce the information asymmetry and it lowers quality of information provided. Although accounting policy is to standardize the methods of accounting, it is not free from earnings management nowadays.

Translated by Ewa Wanda Maruszewska